

## บทที่ 5

### อภิปรายผลและสรุปผล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น กับตัวแปรอาการซึมเศร้า ตัวแปรอาการย้ำคิดย้ำทำ กลุ่มตัวแปรอารมณ์พื้นฐาน ได้แก่ การแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ การหลีกเลี่ยงภัยอันตราย การอยากได้รางวัล ความอดทน ไม่ย่อท้อ และกลุ่มตัวแปรบุคลิกลักษณะ ได้แก่ การนำตนเอง การให้ความร่วมมือ ภาวะเหนือตนเอง และเพื่อสร้างสมการการถดถอยพหุคูณ ทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นด้วย ตัวแปรอาการซึมเศร้า ตัวแปรอาการย้ำคิดย้ำทำ กลุ่มตัวแปรอารมณ์พื้นฐาน ได้แก่ การแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ การหลีกเลี่ยงภัยอันตราย การอยากได้รางวัล ความอดทน ไม่ย่อท้อ และกลุ่มตัวแปรบุคลิกลักษณะ ได้แก่ การนำตนเอง การให้ความร่วมมือ ภาวะเหนือตนเอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวัยรุ่น อายุ 15 – 25 ปี ที่ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 100 คน ที่ยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ (Volunteer) ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นการศึกษาที่ไม่สามารถจะกำหนดขอบเขตของประชากรได้แน่นอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่หนึ่งได้แก่แบบวินิจฉัยพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต และฉบับที่สองแบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป แบบวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต มาตรวัดอาการซึมเศร้า มาตรวัดอาการย้ำคิดย้ำทำ และแบบสำรวจอารมณ์พื้นฐานและบุคลิกลักษณะ

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้โปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบใส่ตัวแปรพร้อมกัน และแบบใส่ตัวแปรเป็นขั้นตอน โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.80 (STUDENT EDITION)

### สรุปผลการวิจัย

การตรวจสอบตัวแปรทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ปรากฏว่า

1. ตัวแปรอาการซึมเศร้า ตัวแปรการหลีกเลี่ยงภัยอันตราย และตัวแปรการให้ความร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรอาการอักเสบทำ ตัวแปรการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ ตัวแปรการอยากได้รางวัล ตัวแปรความอดทนไม่ย่อท้อ ตัวแปรการนำตนเอง และตัวแปรภาวะเหนือตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรพฤติกรรมการติดยาเสพติดของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ตัวแปรอาการซึมเศร้า (DE) ตัวแปรการให้ความร่วมมือ (CO) และตัวแปรการหลีกเลี่ยงภัยอันตราย (HA) ร่วมกันทำนายตัวแปรพฤติกรรมการติดยาเสพติดของวัยรุ่น (IA) ได้ร้อยละ 61.80 ตามลำดับและสามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณ ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ เป็นดังนี้

$$\hat{IA} = 1.05 + 0.42 (DE) - 0.27(CO) + 0.12 (HA)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นดังนี้

$$\hat{Z}_{IA} = 0.83 Z_{DE} - 0.39 Z_{CO} + 0.17 Z_{HA}$$

### อภิปรายผลการวิจัย

1. ตัวแปรอาการซึมเศร้า ตัวแปรการให้ความร่วมมือ และตัวแปรการหลีกเลี่ยงภัยอันตราย มีความสัมพันธ์กับตัวแปรพฤติกรรมการติดยาเสพติดของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอาการซึมเศร้า และตัวแปรการหลีกเลี่ยงภัยอันตราย มีความสัมพันธ์ในทางบวก หรือมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับ ตัวแปรพฤติกรรมการติดยาเสพติดของวัยรุ่น ส่วนตัวแปรการให้ความร่วมมือ มีความสัมพันธ์ในทางลบ หรือมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับ ตัวแปรพฤติกรรมการติดยาเสพติดของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ผู้ที่ติดยาเสพติดหลายคน มีปัญหาทางจิตและอารมณ์ รู้สึกเหงาหงอย ซึมเศร้า ก่อนที่จะเริ่มเข้ามาใช้ยาเสพติด 54 % ของผู้ติดยาเสพติด ส่วน 34 % มีความวิตกกังวล และส่วนที่เหลือรู้สึกไม่มั่นใจคุณค่าในตัวเอง (Young, 1998) ผู้ที่มีพฤติกรรมการติดยาเสพติดจะมีลักษณะสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นน้อย ความรู้สึกไม่เป็นมิตร (Orzack, 1998 อ้างถึงใน ผจงจิต ผาภูมิ, 2546) แสดงว่าผู้ที่มีอาการซึมเศร้าสูง มีลักษณะหลีกเลี่ยงภัยอันตรายสูง และมีลักษณะการให้ความร่วมมือต่ำ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดยาเสพติดของวัยรุ่นสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ha et al. (2007) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการติดยาเสพติดของวัยรุ่น พบว่าตัวแปรอาการซึมเศร้า ตัวแปรการหลีกเลี่ยงอันตรายสูง และตัวแปรการให้ความร่วมมือต่ำ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดยาเสพติดของวัยรุ่น

ตัวแปรอาการอักเสบทำ ตัวแปรการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ ตัวแปรการอยากได้รางวัล ตัวแปรความอดทนไม่ย่อท้อ ตัวแปรการนำตนเอง และตัวแปรภาวะเหนือตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์

กับตัวแปรพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากการวิจัยที่นำตัวแปรอาการย้ำคิดย้ำทำ ตัวแปร การแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ ตัวแปรการอยากได้รางวัล ตัวแปรความอดทนไม่ย่อท้อ ตัวแปร การนำตนเอง ตัวแปรภาวะเหนือตนเอง มาศึกษาพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ยังพบ น้อยมาก ดังนั้นจึงอภิปรายผลจากการศึกษาพฤติกรรมการติดการพนันและในภาพรวม เนื่องจาก พฤติกรรมของผู้ติดอินเทอร์เน็ตมีลักษณะพื้นฐานคล้ายกับพฤติกรรมของผู้ที่ติดการพนัน (Young, 1996) อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ บุคคลที่มีจะแสวงหาความตื่นเต้นและเร้าใจ ก็มีแนวโน้มที่จะ เสพติดได้มาก เพราะพวกเขาจะแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ที่จะสร้างความสนใจแก่พวกเขาได้ ซึ่ง อินเทอร์เน็ตก็เป็นสื่อที่มีลักษณะเช่นนี้อย่างครบถ้วน อินเทอร์เน็ตนับเป็นโลกใบใหญ่ที่มีเรื่องราว ต่าง ๆ ให้ค้นหามากมาย ด้วยลักษณะของโลกแห่งจินตนาการและความเพ้อฝัน ทำให้บุคคลได้รับความ ตื่นเต้นและเร้าใจ อินเทอร์เน็ตนั้นช่วยตอบสนองจินตนาการที่อยู่ภายในของแต่ละบุคคลได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ ความรุนแรงหรือการแสดงบทบาทสมมุติต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยดึงดูดให้ บุคคลยึดติดกับความตื่นเต้น สนุกสนานในอินเทอร์เน็ต แต่ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า ตัวแปร การแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ha et al. (2007) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น พบว่าตัวแปรการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ของวัยรุ่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรพร แจ่มใส (2549) ที่ศึกษาปัจจัยกีดสรรที่สัมพันธ์กับ พฤติกรรมติดการพนันของวัยรุ่นตอนปลายในกรุงเทพมหานคร พบว่าตัวแปรความรู้สึกแสวงหา สิ่งแปลกใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมติดการพนัน แต่ผลการวิจัยขัดแย้งกับงานวิจัยของ Langewisch and Frisch (1998) พบว่าพฤติกรรมติดการพนัน มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมขาด การยั้งคิด ความรู้สึกการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่

ตัวแปรอาการย้ำคิดย้ำทำ ตัวแปรการอยากได้รางวัล ตัวแปรความอดทนไม่ย่อท้อ ตัวแปร การนำตนเอง ตัวแปรภาวะเหนือตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ของวัยรุ่น จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางจิตเวชศาสตร์ ให้ความคิดเห็นว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการติด อินเทอร์เน็ต เป็นผู้ที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์ เช่น หงา ซึมเศร้า เครียด เบื่อหน่าย อ่อนไหว วิตก กังวล รู้สึกว่าสังคมไม่จริงใจ การนับถือตนเองต่ำ ในบางรายมีลักษณะของไฮเปอร์แอคทีฟ (Hyperactive) สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้แบบหามรุ่งหามค่ำ มีอาการติดครั้นตลอดเวลา (ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ha et al. (2007) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการติด อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น พบว่าตัวแปรการอยากได้รางวัล ตัวแปรความอดทนไม่ย่อท้อ ไม่มี ความสัมพันธ์กับตัวแปรพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น และขัดแย้งกับผลการวิจัยของ

Ha et al. (2007) ศึกษาพบว่า ตัวแปรอาการย้ำคิดย้ำทำ ตัวแปรการนำตนเองต่ำ ตัวแปรภาวะเหนือตนเองสูง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น สรุปได้ว่าผลการวิจัย เป็นไปตามผลการศึกษานักวิจัยบางท่าน แต่ก็ยังขัดแย้งกับการศึกษาของนักวิจัยบางท่าน

2. สมการถดถอยพหุคูณทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ประกอบด้วย ตัวแปรอาการซึมเศร้า ตัวแปรการให้ความร่วมมือ และตัวแปรการหลีกเลี่ยงภัยอันตรายร่วมกัน ทำนายตัวแปรพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ได้ร้อยละ 61.80

ปัจจัยทางด้านการต้องการภายในจิตใจ อารมณ์ และบุคลิกภาพนั้น มีความสัมพันธ์กับ ภาวะการเสพติด โดยบุคคลที่มีสภาวะทางจิตใจอ่อนแอ เช่น มีอารมณ์รุนแรง วิตกกังวล เบื่อง่าย หงอยเหงา ซึมเศร้า และมีบุคลิกยึดติดหรือพึ่งพิงนั้น มีแนวโน้มที่จะเสพติดสิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย บุคคลจะเข้าหาสิ่งเสพติดต่างๆ ก็เพื่อระบายปัญหาในจิตใจ ระบายความรู้สึกเหล่านี้ บุคคลจะใช้สิ่งเสพติด เพื่อลดความรู้สึกกับข้อ ความกดดันและปัญหาในชีวิต ซึ่งสื่ออินเทอร์เน็ตก็ได้ช่วยบรรเทาความ กับข้อในจิตใจ และเปิดโอกาสให้บุคคลได้หลีกเลี่ยงจากปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ ในส่วนของ ตัวแปรการให้ความร่วมมือ และตัวแปรการหลีกเลี่ยงภัยอันตราย ส่งผลต่อพฤติกรรมการติด อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น สามารถทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานการวิจัย แต่จากการทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่นำตัวแปรทางจิตและตัวแปรอารมณ์ พื้นฐานทางชีวพันธุกรรม (Biogenetic Temperament) ของ Cloninger et al. (1994) มาศึกษาตัวแปร ทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ยังพบน้อยมาก ตัวแปรอาการซึมเศร้า ส่งผลต่อ พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น สามารถทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย นักจิตวิทยานั้นเชื่อว่าความบกพร่องทางจิตใจนั้น ก่อให้เกิด พฤติกรรมเสพติดได้ง่ายขึ้น การติดสิ่งเสพติดนั้น มีความเกี่ยวข้องกับความอ่อนไหวทางอารมณ์ บุคคลที่มีแนวโน้มเสพติดได้ง่ายนั้น จะเป็นบุคคลที่ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่พอใจในตนเอง และ ขาดความนับถือในตนเอง ซึ่งบุคคลที่มีลักษณะมีความวิตกกังวล และอาการซึมเศร้าสูงนั้นจะมีความ เสี่ยงที่จะมีปัญหาการเสพติด (Davidson & Ritson, 1993) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ha et al. (2007) ที่ศึกษาเรื่องอาการซึมเศร้ากับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นเกาหลี พบว่าตัวแปรอาการ ซึมเศร้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตสูงที่สุด และสามารถทำนายพฤติกรรมการ ติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นได้

การตรวจสอบตัวแปรทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น พบว่าตัวแปร อาการซึมเศร้า ตัวแปรการให้ความร่วมมือ และตัวแปรการหลีกเลี่ยงภัยอันตราย ร่วมกันทำนาย ตัวแปรพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นได้ร้อยละ 61.80 แสดงว่าตัวแปรทั้งสามมี ความสามารถร่วมกันทำนายได้ค่อนข้างสูง

### ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ และสามารถทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นได้ คือ ตัวแปรอาการซึมเศร้า ตัวแปรการให้ความร่วมมือ และตัวแปรการหลีกเลี่ยงภัยอันตราย จึงขอเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยแสดงว่าพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอาการซึมเศร้ามากที่สุด ความหนักแน่นที่ติดต่อกับอินเทอร์เน็ตอาจถือว่าเป็นปรากฏการณ์ใหม่ จึงขอเสนอให้นำผลการวิจัยไปใช้สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในสังคมไทย
2. พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต กลายเป็นประเด็นระดับชาติ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีรายงานข่าวว่า มีผู้เสียชีวิตเพราะเล่นเกมออนไลน์ติดต่อกันหลายวัน การติดอินเทอร์เน็ต เป็นเหตุให้หลายคนเลิกเรียน มาตัวตาย หรือแปรสภาพไปเป็นอาชญากร ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมทำร้ายตัวเองในสังคม จากการวิจัยทำให้ทราบตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ดังนั้นจึงขอเสนอให้นำผลการวิจัยไปใช้กำหนดแนวทางป้องกันปัญหาพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นไทย

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้ ไปศึกษากับวัยรุ่นระดับอื่น ๆ เช่น วัยรุ่นตอนต้น และวัยรุ่นใหญ่ เพื่อให้ทราบว่าตัวแปรเหล่านี้ สามารถทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมีความเหมือนหรือแตกต่างกัน
2. ควรนำตัวแปรอื่น ๆ เข้ามาศึกษาเช่น ตัวแปรการคิดยาเสพติด ความเครียด การบริโภคแอลกอฮอล์และการสูบบุหรี่ เป็นต้น
3. ควรมีการทำวิจัยที่มีลักษณะการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-dept Interview) เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
4. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ติดอินเทอร์เน็ต ในการทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป น่าจะใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์ ในการเก็บข้อมูล เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เพิ่มความน่าสนใจ ในการตอบแบบสอบถามมากยิ่งขึ้น